

Caracterizare Ștefan Tipătescu din comedia "O Scrisoare Pierduta" de I. L. Caragiale

I.L.Caragiale a creat personaje vii, reprezentative pentru societatea timpului respectiv, fiecare avându-și identitatea sa bine prezentată, trăsăturile sale specifice. Toate personajele din comedia "O scrisoare pierdută" se încadrează într-o tipologie comică, având câte o dominantă de caracter, fără să fie schematice. Astfel, Tipătescu este tipul junelui-prim, Trahanache este tipul încornoratului, Zoe reprezintă femeia adulterină, cochetă, dar și femeia voluntară, Pristanda este tipul omului slugarnic și viclean, Cațavencu este demagogul dornic de parvenire, pe când Dandanache întruchipează prostul ticălos.

Ștefan Tipătescu este prefectul județului pe care îl administrează ca pe propria moșie. El este tipul aventurierului, căruia îi place însăși puterea. Încă din primele rânduri ale comediei, Tipătescu este prezentat direct de Cațavencu în ziarul său "Răcnetul Carpaților, drept un vampir care "suge sângele poporului" lui Ghiță, conu' Fănică îi stârnește invidia: "moșia, moșie, funcția funcție, coana Joițica..."; pentru Zoe, Fănică e un bărbat influent și puternic, iar pentru Trahanache e impulsiv: "e iute! N-are cumpăt."(caracterizare directă de către alte personaje).

Ștefan Tipătescu face abuz de funcție și de putere, considerându-l pe Pristanda în serviciul său și nu al comunității. De aceea îl pune pe acesta să spioneze casa lui Cațavencu și apoi îi ordonă să-l aresteze pe avocat, prilej cu care Ghiță exclamă: "curat violare de domiciliu". Lui Cațavencu îi oferă în schimb scrisorii, funcția și chiar moșia Zăvoiul; cenzurează corespondența și oprește scrisorile care nu-i conveneau.

Tipătescu se dovedește a fi un bun cunoscător al adversarilor și al celor din jurul său, speculându-le înclinațiile și defectele.

O scenă semnificativă pentru comportamentul personajului(caracterizare indirectă prin fapte și atitudini) este aceea dintre Tipătescu și Zaharia Trahanache în care se discuta șantajul lui Cațavencu. Tipătescu încearcă să facă pe inocentul, dar aceasta disimulare nu-i prea reușește, prefectul demascându-se: "Nu se poate! O să-i rup oasele mizerabilului!". Prefectul e infuriat pentru că nu credea că cineva are curajul să-l înfrunte. Pe măsură ce Trahanache îi spune despre scrisoare, nervozitatea lui Tipătescu crește treptat, promițându-i lui Trahanache că avocatul nu va fii la întrunirea în care se va spune numele candidatului, ci va fi "în altă parte, la păstrare!". Simțind că pierde teren, că autoritatea se clatină, prefectul acționează rapid: "Vrea să ne omoare, trebuie să-l omorâm!"

Portretul lui Tipătescu reiese și din autocaracterizare: “Eu sunt un om căruia îi place să joace pe față!”, acestea sunt cuvintele pe care i le adresează lui Cațavencu.

Tipătescu este convins că trăiește într-o societate meschină pe care o va detesta și mai mult: “Unde ești, Cațavencu, să te vezi răzbunat, unde ești să-ți cer iertare? Ce lume! Ce lume!”

Tipătescu știe să-l facă servil pe Pristanda, căruia îi acceptă micile găinării, cum este cea cu steagurile.

El oscilează între dorința de ascensiune politică și sentimentele față de Zoe și, dovedind luciditate, dar și la insistențele acesteia acceptă menținerea candidaturii lui Cațavencu. El dovedește adevărată arta a disimulării: față de Trahanache se preface că nu știe nimic de scrisoare, față de Farfuridi și Brânzovenescu pozează în victimă, iar față de Cațavencu devine chiar violent pentru a-l impresiona, schimbându-și apoi atitudinea.

Deși autorul îi reliefează defectele și viciile, acestea sunt general – umane și personajul este privit cu oarecare îngăduință, neîncadrându-l în tagma politicianilor demagogi și incuți.

